

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ԱՍՏՎԱԾ ՄԵԶԻ ՀԵՏ*

Բրիստոսի ծնունդով Աստված մարդկության հետ եղավ նաև ֆիզիկապես: Մարդարեներեն Առաջած էմմանունիլի (ընդ մեզ Աստուած) տեսիլքը իր թանձրացալ իրականացումը գտավ Թիթղեհեմի մուղին միշ:

Մտեղծագործության «սկիզբ»-ներուն մարդ երեցավ երկրի վրա «ի պատկեր Աստուածոյ»: Իսկ ժամանակներու «լոռում»-ին Աստված հայտնվեցավ պատմության թատերաբեմին վրա մարդկային մարմինով: Տիեզերքի մեծագույն դեպքն է այս իր խորհրդով:

Ս. ԾՆՈՒԽՆԴԸ Կեդրոն ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ.— Քրիստոսի ծնունդին առաջ և հետո՝ նշանավոր շատ դեպքեր տեղի ունեցան մեր հոդափոնդին վրա: «Աշտարակներ» շինվեցան և բորբքությանը բարձրացան: Մեծ կրոնսդիրներ երեցան. Կեղական գյուտեր եղան և գիտական նոր լույսեր բացվեցան. պատմական և մեծ տարրողությամբ արշավանքներ պատահեցան և բնկիրային նոր շարժումներ խորվեցան: Ասոնք հեղաշրջեցին մարդկային կյանքը և պատմության նոր անկյունադարձներ տվին. նոր ճամբաններ բացին մարդու մտածելու և գործելու աշխարհներուն մեջ և ծնողն ու վերելք տվին քաղաքակրթության: Սակայն անոնցմե և ոչ մեկը ծառայեց իրեն ժամանականից պատմության: Այդ մենաշնորհը վերապահվեցավ Աստուածության հետ ըլլալու պատմական մեծ դեպքին:

* Արտապատ ենք Երուաղեմի Հայ Պատրիարքության պաշտոնական հրատարակություն «Եփոն» ամսագրի 1956 թվականի գեկտմերու խմբագրականը որու կրթատումներով: — ԽՄԲ:

Թիթղեհեմի Մնունդով պատմությունը կապվեցավ անշարժ խարիսխի մը: Անկե հետո դեպքեր հիշվեցան Քրիստոս առաջ և Քրիստոս վերչ. իսկ Քրիստոս եղավ կեդրոնը պատմության...

ՔՐԻՍՏՈՍ ՄԵՐ ՄԵԶ.— Մարդկային մեծ շրանակեն եթի իշնենք այն «փոքր ածուն», զոր կկազմեն հայությունը, պիտի տեսնենք, որ պատկերը տարբեր չէ նաև այստեղ:

Պատմական իրողություն է, որ Աստված մասնավոր կերպով հայ ժողովրդին մեջ հայտնվեցավ այն օրեն, երբ Լուսավորչի տեսիլքով «Էջ Միածինն ի Զօրէ, և լոյս փառաց՝ ընդ նմա»: Եվ մեզի հետ մնաց դարեր շարունակ, երբ մենք անցանք կրակի և սուրի մրրիկներու ընդմեջեն: Ու պիտք է հաստատել, որ մենք ալ եղանք Աստուածո հետ. վկա՝ մեր հավաքական քրիստոնյա կյանքը, մեր մարտիրուներու բազմությունը և մեր համակ կրոնական մշակույթը: Աստված ինք զինք տված էր մեզի. մեր կարգին շանացինք տալ իրեն ինչ որ մեր լավագույնն էր և ինչ որ մեզի համար թանկարժեք էր— կյանք, միտք և նյութ: Մեր կերապրումը մարդկային փոթորիկներու մեջին գրեթե կպարտինք Աստուած հետ ըլլալու այս պատմական իրողության: (Թի Աստված «տանջէ զամենայն որդի զոր ընդունի» կրոնական ճշմարտություն մը և իրողություն մըն է, որ կրնա կարնոր լույս ձգել մեր պատմության ալլապես անըմբոնելի կարգ մը երևույթներու վրա, որոնց շենք անդրադառնար այժմ):...

ՄԵՆՔ ԱԼ ՊԱՏՄՈՒՍՈ ՀԵՏ.— Աստված պատմական որոշ պահի մը մեջ չէ միայն, որ մեզի հետ եղած է, Մեզի հետ է միշտ և խոս-

տացած է մեզի հետ ըլլալ ողամբնայն աւուրս մինչև ի կատարած աշխարհին; Արդարք Քրիստոս մեզի հետ է իր ետին ձգած անընպառ հոգեկան և բարոյական ժառանգությամբ; Ան մեզի հետ է իր ունեան քարոզ-ին մեջ, առակներուն մեջ, իր կտակի և հրաժեշտի խոսքերուն մեջ:

Քրիստոս մեզի հետ է, տեսանելի կերպով, իր գոհաբերության մեծ խորհրդին մեջ; Մեր սուրբ սեղաններուն վրա մշտնշենավորված սուրբ պատարագները զգալի կերպով մեզ հետ կպահեն զԱյն իր սիրո և զոհողության գերագույն արարքին մեջ:

Քրիստոս մեզի հետ է իրքև «Աշխարհի լուսոր», Մենք լուսով միայն կտեսնենք բնության պարզած գեղեցկություններն ու տղմաթաթախ ճահճացումները; Լուսով կճանչնանք, թե մեր դեմ ելլող կենդանին գառնո՞ւ է, թե գաղան; Քրիստոսի բերած լուսով միայն կրնանք մենք զանազանել իսկական բարին՝ չարեն, ճշմարտությունը՝ սուտեն և հոգեկան գեղեցկությունները՝ բարյական տգեղություններեն:

Քրիստոս մեզի հետ է, վերջապես, իրքև «Ճանապարհ, ճշմարտութիւն և կեանք»; այսինքն իրքև ուղղություն՝ շիտակ կյանքի, պարկեշտ մտքի և խաղաղ խղճմտանքի:

Հայ ժողովուրդը ինչ որ ոմի իրքև պարծանքի առարկա և հավերժական արժեք—Եկեղեցի, մաքուր նկարագիր, մեծասքանչ ծես, կրոնական մշակույթ և այլն, կպարտի մեծագույն շափով իր Աստուծո հետ ըլլալու

իրողության: Հոգիով և զգացումներով շաղարտված հայ զանգվածը կցանկա պահել այդ պատմական և աստվածային մենաշնորհը, անոր մեջ կգտնե իր մխիթարությունը, երջանկությունը և իր ֆիզիկական ու հոգեկան ապահովությունը: Մեր ժողովուրդի համար հարցում մը ըլլալի ավելի համոզում մըն է առաքելական այս խոսքը. «Եթէ Աստուծած ի մեր կոյս է, ո՞վ իցէ մեզ հակառակ»:

Ամստված մեզի հետ մենք ալ Աստուծո հետո» Այս պետք է ըլլա մեր ազգային նշանաբանը հառաջիկա տարի և գալիք բոլոր տարիներուն, ինչպես եղած էր այդ դարերով մեր պատվական նախնիներուն: Ասիկա արդեն նշանաբանն է Եկեղեցվո Սրբազն Պետին, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայուապետ Վազգեն Ա Կաթողիկոսի: Այս նշանաբաննեն կառնե Ան իր անսահման լավատեսությունը և դրական, շինարար, կառուցողական աշխատանք կատարելու իր համբուրելի Խոանդը: Իր ազնվական օրինակը վարակիչ ըլլա ամենքիս համար: Թույլ պետք չէ տանք, որ հատվածական այլամերժության ոգին վերածվի ազգային ախտի մը. այդ կրնա դրւ բանալ անդարմանելի ազգային աղետներու...»:

Ծննդյան տոնին մշտահոս պատգամն է շարունակենք Աստուծո հետ ըլլալ, որովհետև Աստված շարունակ մեզի հետ եղած է, և զգալի նշաններ կան, որ մեզի հետ է հատկապես ներկա ժամանակներու մեջ:

